

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/2105 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 29ης Ιουλίου 2022

για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τους ελέγχους συμμόρφωσης των προδιαγραφών εμπορίας για το ελαιόλαδο και των μεθόδων ανάλυσης των χαρακτηριστικών του ελαιολάδου

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 90α σημείο 6, στοιχεία β) και γ), και το άρθρο 91 στοιχεία β), δ) και ζ),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 κατάργησε και αντικατέστησε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου⁽²⁾. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 θεσπίζει κανόνες σχετικά με τις προδιαγραφές εμπορίας για το ελαιόλαδο και εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εκδίδει σχετικές κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις. Για να εξασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία της αγοράς ελαιολάδου στο νέο νομικό πλαίσιο, πρέπει να θεσπιστούν ορισμένοι κανόνες μέσω τέτοιων πράξεων.
- (2) Η πείρα που αποκτήθηκε κατά την τελευταία δεκαετία από την εφαρμογή των ενωσιακών προδιαγραφών εμπορίας για το ελαιόλαδο και από την εφαρμογή των ελέγχων συμμόρφωσης δείχνει ότι το κανονιστικό πλαίσιο πρέπει να απλουστευθεί και να αποσαφηνιστεί. Παρόμοιες και συμπληρωματικές απαιτήσεις θα πρέπει να αναθεωρηθούν ώστε να αποφευχθούν αλληλοεπικαλύψεις και πιθανές ασυνέπειες.
- (3) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διενεργούν ελέγχους συμμόρφωσης με σκοπό να επαληθεύουν αν τα προϊόντα που αναφέρονται στο μέρος VII του παραρτήματος VIII του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 συμμορφώνονται προς τους κανόνες που καθορίζονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/2104 της Επιτροπής⁽³⁾, και ιδίως όσον αφορά τη συμμόρφωση της ετικέτας με το περιεχόμενο του περιέκτη. Η θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων ελέγχου για όλα τα κράτη μέλη αναμένεται επίσης να συμβάλει στην καταπολέμηση της απάτης. Μολονότι τα κράτη μέλη είναι τα πλέον κατάλληλα για να προσδιορίσουν και να αποφασίσουν ποιες αρχές θα πρέπει να είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τις εν λόγω αρμόδιες αρχές, ώστε να εξασφαλίζεται η κατάλληλη επικοινωνία με τις αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών μελών και με την Επιτροπή.
- (4) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να υποβάλλουν στην Επιτροπή ετήσια έκθεση με πληροφορίες σχετικά με τους ελέγχους συμμόρφωσης που διενεργήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ενιαία εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Για να διευκολυνθεί η συλλογή και η διαβίβαση συγκρίσιμων δεδομένων, η επακόλουθη κατάρτιση στατιστικών σε επίπεδο Ένωσης και η σύνταξη εκθέσεων από την Επιτροπή σχετικά με τους ελέγχους συμμόρφωσης σε ολόκληρη την Ένωση, θα πρέπει να προβλεφθεί τυποποιημένο υπόδειγμα για τις ετήσιες εκθέσεις.
- (5) Προκειμένου να επαληθεύεται ότι το ελαιόλαδο συμμορφώνεται προς τους κανόνες που καθορίζονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/2104, και να μεγιστοποιείται η προστασία των καταναλωτών, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να διενεργούν ελέγχους συμμόρφωσης βάσει ανάλυσης κινδύνου.
- (6) Δεδομένου ότι οι έλεγχοι των επιχειρήσεων που είναι υπεύθυνες για την παραγωγή ή την αρχική διάθεση του ελαιολάδου στην αγορά πρέπει να πραγματοποιούνται στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένες, θα πρέπει να προβλεφθεί διαδικασία διοικητικής συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών στα οποία παράγεται και διατίθεται στο εμπόριο το έλαιο.

⁽¹⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα («Ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ») (ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1).

⁽³⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/2104 της Επιτροπής, της 29ης Ιουλίου 2022, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα πρότυπα εμπορίας για το ελαιόλαδο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91 της Επιτροπής και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 29/2012 της Επιτροπής (βλέπε σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- (7) Στο πλαίσιο των ελέγχων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίζουν τα αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να παρέχονται για τους διάφορους όρους που μπορούν να χρησιμοποιούνται στην ετικέτα. Τα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να περιλαμβάνουν πραγματικά γεγονότα, αποτελέσματα αναλύσεων ή αξιόπιστες καταχωρίσεις, και διοικητικές ή λογιστικές πληροφορίες.
- (8) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εγκρίνουν μονάδες συσκευασίας που βρίσκονται στην επικράτειά τους, προκειμένου να διευκολύνεται ο έλεγχος της συμμόρφωσης του προϊόντος με τις υποχρεωτικές και προαιρετικές ενδείξεις που αναγράφονται στην ετικέτα, σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/2104.
- (9) Τα χαρακτηριστικά των διαφόρων τύπων ελαιολάδου θα πρέπει να καθορίζονται ομοιόμορφα σε ολόκληρη την Ένωση. Για τον σκοπό αυτόν, η νομοθεσία της Ένωσης θα πρέπει να προσδιορίζει ποιες μέθοδοι χημικής ανάλυσης και οργανοληπτικής αξιολόγησης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται. Δεδομένου ότι η Ένωση είναι μέλος του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιοκομίας (στο εξής: ΔΣΕ), οι μέθοδοι που πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά τη διενέργεια των ελέγχων συμμόρφωσης θα πρέπει να είναι εκείνες που καθορίζονται από το ΔΣΕ.
- (10) Για να εξασφαλιστεί η ομοιομορφία των δειγματοληψιών για τους ελέγχους συμμόρφωσης, θα πρέπει να καθοριστεί η μέθοδος δειγματοληψίας του ελαιολάδου. Για να εξασφαλιστεί ότι οι αναλύσεις πραγματοποιούνται υπό τις σωστές συνθήκες και λαμβανομένης υπόψη της απόστασης μεταξύ των περιφερειών, θα πρέπει να καθοριστούν διαφορετικές προθεσμίες για την αποστολή των δειγμάτων στο εργαστήριο μετά τη λήψη τους.
- (11) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επαληθεύουν τη συμμόρφωση του ελαιολάδου που διατίθεται στην αγορά της Ένωσης με τα χαρακτηριστικά που ορίζονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/2104. Όσον αφορά την ταξινόμηση των ελαίων, τα αποτελέσματα των δοκιμών θα πρέπει να συγκρίνονται με τα όρια που καθορίζονται στον εν λόγω κανονισμό, τα οποία λαμβάνουν υπόψη την επαναληψιμότητα και την αναπαραγωγιμότητα των μεθόδων ανάλυσης που χρησιμοποιούνται.
- (12) Η μέθοδος του ΔΣΕ για την αξιολόγηση των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών των παρθένων ελαιολάδων περιλαμβάνει τη σύσταση ομάδων οργανοληπτικής αξιολόγησης που αποτελούνται από επιλεγμένους και εκπαιδευμένους δοκιμαστές. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή, θα πρέπει να καθοριστούν ελάχιστες απαιτήσεις για την έγκριση των ομάδων οργανοληπτικής αξιολόγησης. Λόγω των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν ορισμένα κράτη μέλη όσον αφορά τη σύσταση ομάδων οργανοληπτικής αξιολόγησης, θα πρέπει να επιτραπεί η χρήση των ομάδων και σε άλλα κράτη μέλη.
- (13) Η χρήση της μεθόδου του ΔΣΕ για την αξιολόγηση των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών των παρθένων ελαιολάδων απαιτεί να υπάρχει μια διαδικασία για την αντιμετώπιση των περιπτώσεων απόκλισης μεταξύ της δηλωθείσας κατηγορίας και εκείνης που αποδίδεται από την ομάδα οργανοληπτικής αξιολόγησης.
- (14) Για να εξασφαλιστεί η ορθή λειτουργία του συστήματος υπολογισμού των εισφορών που εφαρμόζεται στις εισαγωγές ελαιοπυρήνων και υπολειμμάτων, πρέπει να καθοριστεί ενιαία μέθοδος για τον προσδιορισμό της περιεκτικότητας των εν λόγω προϊόντων σε λάδι.
- (15) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κυρώσεις για τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που διαπιστώνονται σε εθνικό επίπεδο προς τις προδιαγραφές εμπορίας για το ελαιόλαδο. Οι εν λόγω κυρώσεις θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.
- (16) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κανόνες σχετικά με:

- α) τους ελέγχους συμμόρφωσης προς τις προδιαγραφές εμπορίας για τα ελαιόλαδα που αναφέρονται στο άρθρο 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/2104 και την εφαρμογή τους από τις επιχειρήσεις·
- β) τη συνεργασία και τη συνδρομή μεταξύ των αρμόδιων αρχών όσον αφορά τους ελέγχους συμμόρφωσης που αναφέρονται στο στοιχείο α)·
- γ) τα αρχεία που πρέπει να τηρούν οι επιχειρήσεις που παράγουν ή έχουν στην κατοχή τους ελαιόλαδο και την έγκριση των μονάδων συσκευασίας·
- δ) τις μεθόδους ανάλυσης που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών του ελαιολάδου.

Άρθρο 2

Υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά τους ελέγχους συμμόρφωσης

1. Τα κράτη μέλη διενεργούν ελέγχους συμμόρφωσης στο ελαιόλαδο για να επαληθεύουν την εφαρμογή των προδιαγραφών εμπορίας που προβλέπονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/2104 βάσει ανάλυσης κινδύνου που αναφέρεται στο άρθρο 3.
2. Τα κράτη μέλη επαληθεύουν ότι οι επιχειρήσεις συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 1.
3. Κάθε κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή, σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2017/1183 της Επιτροπής (*), την ονομασία και τη διεύθυνση της αρχής ή των αρχών που είναι αρμόδιες για τη διενέργεια ελέγχων συμμόρφωσης σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Η Επιτροπή ενημερώνει τα άλλα κράτη μέλη και, κατόπιν αιτήματος, κάθε ενδιαφερόμενο μέρος για τις εν λόγω αρμόδιες αρχές. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τυχόν αλλαγές που προκύπτουν.

Άρθρο 3

Συχνότητα των ελέγχων συμμόρφωσης και της ανάλυσης κινδύνου

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «ελαιόλαδο που διατίθεται στο εμπόριο» νοείται η συνολική ποσότητα ελαιολάδου που διατίθεται στην αγορά ενός κράτους μέλους και εξάγεται από το εν λόγω κράτος μέλος.
2. Τα κράτη μέλη διενεργούν τουλάχιστον έναν έλεγχο συμμόρφωσης ετησίως ανά χίλιους τόνους ελαιολάδου που διατίθεται στο εμπόριο στην επικράτειά τους.
3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι έλεγχοι συμμόρφωσης πραγματοποιούνται επιλεκτικά, βάσει ανάλυσης κινδύνου, με την απαραίτητη συχνότητα, έτσι ώστε να επαληθεύεται ότι το ελαιόλαδο που διατίθεται στο εμπόριο αντιστοιχεί στη δηλωθείσα κατηγορία.
4. Τα κριτήρια αξιολόγησης του κινδύνου περιλαμβάνουν, συγκεκριμένα:
 - α) την κατηγορία του ελαιολάδου κατά την έννοια του άρθρου 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/2104, την περίοδο παραγωγής, την τιμή του σε σύγκριση με άλλα φυτικά έλαια, τις εργασίες ανάμιξης και συσκευασίας, τις εγκαταστάσεις και τις συνθήκες αποθήκευσης, τη χώρα καταγωγής, τη χώρα προορισμού, τα μέσα μεταφοράς ή την ποσότητα της παρτίδας·
 - β) τη θέση των επιχειρήσεων στην αλυσίδα εμπορίας, την ποσότητα και την αξία των προϊόντων που διαθέτουν στο εμπόριο, το φάσμα των κατηγοριών ελαίων που διαθέτουν στο εμπόριο, τον τύπο των δραστηριοτήτων που ασκούν, όπως η έκθλιψη, η αποθήκευση, το ραφινάρισμα, η ανάμιξη, η συσκευασία ή η λιανική πώληση·
 - γ) τα πορίσματα από προηγούμενους ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων του αριθμού και του τύπου των ελαττωμάτων που διαπιστώθηκαν, τη συνήθη ποιότητα του ελαιολάδου που διατίθεται στο εμπόριο, τις επιδόσεις του χρησιμοποιούμενου τεχνικού εξοπλισμού·
 - δ) την αξιοπιστία των συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας των επιχειρήσεων ή των συστημάτων αυτοελέγχου σε σχέση με τη συμμόρφωση προς τις προδιαγραφές εμπορίας·
 - ε) τον τόπο διενέργειας του ελέγχου συμμόρφωσης, ιδίως εάν αυτός είναι το σημείο πρώτης εισόδου στην Ένωση, το σημείο τελευταίας εξόδου από την Ένωση ή ο τόπος παραγωγής, συσκευασίας, φόρτωσης ή πώλησης των ελαίων στον τελικό καταναλωτή·
 - στ) κάθε άλλη πληροφορία που θα μπορούσε να δηλώνει κίνδυνο μη συμμόρφωσης.
5. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν εκ των προτέρων:
 - α) τα κριτήρια αξιολόγησης του κινδύνου μη συμμόρφωσης παρτίδων·
 - β) βάσει ανάλυσης κινδύνου για κάθε κατηγορία κινδύνου, τον ελάχιστο αριθμό επιχειρήσεων ή παρτίδων και ποσοτήτων που θα αποτελέσουν αντικείμενο ελέγχου συμμόρφωσης.
6. Όταν από τους ελέγχους προκύπτουν σημαντικές παρατυπίες, τα κράτη μέλη αυξάνουν τη συχνότητα των ελέγχων σε σχέση με το στάδιο εμπορίας, την κατηγορία ελαιολάδου, την καταγωγή ή άλλα κριτήρια.

(*) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2017/1183 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2017, για τη συμπλήρωση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις κοινοποιήσεις στην Επιτροπή πληροφοριών και εγγράφων (ΕΕ L 171 της 4.7.2017, σ. 100).

Άρθρο 4

Συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τους ελέγχους συμμόρφωσης

1. Εάν διαπιστωθεί παρατυπία και η επιχείρηση που αναγράφεται στην ετικέτα είναι εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος, το οικείο κράτος μέλος υποβάλλει αίτημα για επαλήθευση σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2019/1715 της Επιτροπής⁽²⁾ στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση που αναγράφεται στην ετικέτα.
2. Επιπλέον των απαιτήσεων που ορίζονται στο άρθρο 16 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/1715, το αίτημα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου συνοδεύεται από όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την επαλήθευση, και ιδίως:
 - α) την ημερομηνία της δειγματοληψίας ή της αγοράς του εν λόγω ελαιολάδου,
 - β) το ονοματεπώνυμο ή την εταιρική επωνυμία και τη διεύθυνση της επιχείρησης στην οποία έγινε η δειγματοληψία ή η αγορά του εν λόγω ελαιολάδου,
 - γ) τον αριθμό των σχετικών παρτίδων,
 - δ) το αντίγραφο όλων των ετικετών που εμφανίζονται στη συσκευασία του εν λόγω ελαιολάδου,
 - ε) τα αποτελέσματα της ανάλυσης ή των άλλων κατ' αντιπαράσταση πραγματογνωμοσυνών στις οποίες εμφανίζονται οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν καθώς και το όνομα και η διεύθυνση του εργαστηρίου ή του εμπειρογνώμονα,
 - στ) ενδεχομένως, το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του προμηθευτή του εν λόγω ελαιολάδου, όπως δηλώθηκαν από την εγκατάσταση πώλησης.
3. Επιπλέον των απαιτήσεων που ορίζονται στο άρθρο 22 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/1715, το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα λαμβάνει δείγματα το αργότερο πριν από το τέλος του μήνα που ακολουθεί την υποβολή του αιτήματος και επαληθεύει τις ενδείξεις στη σχετική σήμανση. Ανταποκρίνεται εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.

Άρθρο 5

Υποχρεώσεις των επιχειρήσεων

1. Για τους σκοπούς των ελέγχων συμμόρφωσης, οι επιχειρήσεις, από το στάδιο του ελαιοτριβείου και μέχρι το στάδιο της εμφιάλωσης τηρούν βιβλία εισόδου και εξόδου για κάθε κατηγορία ελαιολάδου που έχουν στην κατοχή τους.
2. Κατόπιν αιτήματος του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση που εμφανίζεται στην ετικέτα, η επιχείρηση παρέχει τεκμηρίωση σχετικά με την εκπλήρωση των απαιτήσεων που αναφέρονται στα άρθρα 6, 8 και 10 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/2104 με βάση ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) πραγματικά στοιχεία ή στοιχεία που έχουν καθοριστεί επιστημονικώς·
 - β) αποτελέσματα αναλύσεων ή αυτόματων καταχωρίσεων επί αντιπροσωπευτικών δειγμάτων·
 - γ) διοικητικές ή λογιστικές πληροφορίες που τηρούνται σύμφωνα με νομοθεσία της Ένωσης και εθνικές νομοθεσίες.

Άρθρο 6

Προαιρετική έγκριση των μονάδων συσκευασίας σε εθνικό επίπεδο

1. Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να εγκρίνουν τις μονάδες συσκευασίας που βρίσκονται στο έδαφός τους.
2. Όταν αποφασίζουν να κάνουν χρήση της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη χορηγούν έγκριση και αλφαριθμητικό κωδικό αναγνώρισης σε κάθε μονάδα συσκευασίας που υποβάλλει σχετικό αίτημα, εφόσον πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) διαθέτει εγκαταστάσεις συσκευασίας·
 - β) δεσμεύεται να συλλέγει και να τηρεί τα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 5·

⁽²⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2019/1715 της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2019, για τη θέπιση κανόνων σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης πληροφοριών για τους επίσημους ελέγχους και των συστατικών μερών του συστήματος αυτού («κανονισμός IMSOC») (ΕΕ L 261 της 14.10.2019, σ. 37).

- γ) διαθέτει σύστημα αποθήκευσης που επιτρέπει τον έλεγχο της προέλευσης των ελαιολάδων για τα οποία η αναγραφή του τόπου προέλευσης είναι υποχρεωτική σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/2104.
3. Όταν αποφασίζουν να κάνουν χρήση της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις σχετικές ρυθμίσεις σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾.

Άρθρο 7

Μέθοδοι ανάλυσης που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών των ελαιολάδων

Τα χαρακτηριστικά των ελαιολάδων που καθορίζονται στο παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/2104 προσδιορίζονται σύμφωνα με τις μεθόδους ανάλυσης που καθορίζονται στο παράρτημα I του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 8

Δειγματοληψία για τους ελέγχους συμμόρφωσης

1. Τα δείγματα για τους ελέγχους συμμόρφωσης λαμβάνονται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα EN ISO 661 για την προετοιμασία δείγματος δοκιμής και EN ISO 5555 για τη δειγματοληψία. Ωστόσο, για τις παρτίδες συσκευασμένου ελαιολάδου, η δειγματοληψία πραγματοποιείται σύμφωνα με το παράρτημα II. Στην περίπτωση των χύδην ελαιολάδων για τα οποία δεν μπορεί να εφαρμοστεί το πρότυπο EN ISO 5555, η δειγματοληψία διενεργείται σύμφωνα με τις υποδείξεις της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους.
2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του προτύπου EN ISO 5555 και του κεφαλαίου 6 του προτύπου EN ISO 661, τα δείγματα προφυλάσσονται από το φως και από υψηλές θερμοκρασίες το ταχύτερο δυνατό και αποστέλλονται στο εργαστήριο για ανάλυση το αργότερο την πέμπτη εργάσιμη ημέρα από τη λήψη τους. Σε αντίθετη περίπτωση, τα δείγματα φυλάσσονται κατά τρόπο ώστε να μην υποστούν υποβάθμιση ή φθορά κατά τη διάρκεια της μεταφοράς ή της αποθήκευσής τους προτού αποσταλούν στο εργαστήριο.

Άρθρο 9

Επαλήθευση των χαρακτηριστικών των ελαιολάδων

1. Τα κράτη μέλη επαληθεύουν τη συμμόρφωση των ελαιολάδων με τα χαρακτηριστικά των ελαιολάδων που ορίζονται στο παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/2104:
 - α) με οποιαδήποτε σειρά· ή
 - β) σύμφωνα με τη σειρά που προβλέπεται στο διάγραμμα ροής του παραρτήματος III του παρόντος κανονισμού, μέχρι να υπάρξει κατάληξη σε μία από τις αποφάσεις που αναφέρονται από το εν λόγω διάγραμμα.
2. Για τους σκοπούς της επαλήθευσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1, οι αναλύσεις για τον προσδιορισμό του επιπέδου οξύτητας, του αριθμού υπεροξειδίων K232, K268 ή K270, ΔΚ, των αιθυλεστέρων λιπαρών οξέων, των κηρών και των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών, κατά περίπτωση, και τυχόν κατ' έφεση αναλύσεις που απαιτούνται από την εθνική νομοθεσία διενεργούνται πριν από την ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας στην περίπτωση του συσκευασμένου ελαιολάδου. Σε περίπτωση δειγματοληψίας χύδην ελαίων, οι αναλύσεις αυτές διεξάγονται εντός έξι μηνών ύστερα από τον μήνα κατά τον οποίο ελήφθη το δείγμα.
3. Δεν ισχύει καμία προθεσμία για την επαλήθευση άλλων χαρακτηριστικών των ελαιολάδων που ορίζονται στο παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/2104.
4. Όσον αφορά το συσκευασμένο ελαιόλαδο, εάν τα αποτελέσματα των αναλύσεων δεν αντιστοιχούν στα χαρακτηριστικά της κατηγορίας ελαιολάδου που δηλώθηκε, ενημερώνεται σχετικά η επιχείρηση από την οποία ελήφθη το δείγμα το αργότερο έναν μήνα πριν από την ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας, εκτός εάν η δειγματοληψία διενεργήθηκε λιγότερο από δύο μήνες πριν από την ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας.

⁽⁶⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ. 1).

5. Για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών του ελαιολάδου με τις μεθόδους που καθορίζονται στο παράρτημα I του παρόντος κανονισμού, τα αποτελέσματα των αναλύσεων συγκρίνονται απευθείας με τα όρια που καθορίζονται στο παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/2104, τα οποία λαμβάνουν υπόψη την επαναληψιμότητα και την αναπαραγωγιμότητα των χρησιμοποιούμενων μεθόδων ανάλυσης.
6. Οι κανόνες του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται για κάθε βασικό δείγμα που λαμβάνεται σύμφωνα με το παράρτημα II.

Άρθρο 10

Ομάδες οργανοληπτικής αξιολόγησης

1. Για τους σκοπούς των ελέγχων συμμόρφωσης, οι επιτροπές γευσιγνωσίας, οι οποίες εγκρίνονται από τα κράτη μέλη στην επικράτειά τους, αξιολογούν τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά των παρθένων ελαιολάδων που ορίζονται στο παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/2104 και υποβάλλουν έκθεση σχετικά με τα εν λόγω χαρακτηριστικά και την κατηγορία.
2. Οι όροι έγκρισης των ομάδων οργανοληπτικής αξιολόγησης καθορίζονται από τα κράτη μέλη έτσι ώστε:
 - α) να πληρούνται οι απαιτήσεις της μεθόδου που αναφέρεται στο παράρτημα I σημείο 5 για τον προσδιορισμό των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών του παρθένου ελαιολάδου·
 - β) να διασφαλίζεται ότι η κατάρτιση του επικεφαλής της ομάδας πραγματοποιείται από ίδρυμα και υπό προϋποθέσεις αναγνωρισμένες για το σκοπό αυτόν από το κράτος μέλος·
 - γ) η συνέχιση της έγκρισης να εξαρτάται από τις επιδόσεις στο πλαίσιο ετήσιου ελέγχου της ομάδας οργανοληπτικής αξιολόγησης από το κράτος μέλος.
3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή, σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2017/1183, τον κατάλογο των εγκεκριμένων ομάδων οργανοληπτικής αξιολόγησης στο έδαφός τους και ενημερώνουν την Επιτροπή για κάθε αλλαγή στον εν λόγω κατάλογο χωρίς καθυστέρηση.
4. Όταν καμία ομάδα οργανοληπτικής αξιολόγησης στην επικράτεια κράτους μέλους δεν πληροί τους όρους έγκρισης που αναφέρονται στην παράγραφο 2, το κράτος μέλος καλεί ομάδα οργανοληπτικής αξιολόγησης εγκεκριμένη σε άλλο κράτος μέλος.

Άρθρο 11

Επαλήθευση των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών των παρθένων ελαιολάδων

1. Τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά των παρθένων ελαιολάδων που ορίζονται στο παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/2104 θεωρούνται σύμφωνα με τη δηλωθείσα κατηγορία, εάν η κατηγορία επιβεβαιωθεί από επιτροπή γευσιγνωσίας εγκεκριμένη από κράτος μέλος.
2. Σε περίπτωση που η ομάδα οργανοληπτικής αξιολόγησης δεν επιβεβαιώσει τη δηλωθείσα κατηγορία όσον αφορά τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά, κατόπιν αιτήματος της επιχείρησης που υπόκειται στον έλεγχο, οι αρμόδιες αρχές ζητούν χωρίς καθυστέρηση τη διενέργεια δύο κατ' έφεση αξιολογήσεων από άλλες εγκεκριμένες ομάδες οργανοληπτικής αξιολόγησης. Τουλάχιστον μία από τις ομάδες οργανοληπτικής αξιολόγησης είναι ομάδα εγκεκριμένη από το κράτος μέλος στο οποίο παράχθηκε το ελαιόλαδο. Τα υπόψη χαρακτηριστικά θεωρούνται σύμφωνα με τα δηλωθέντα, εάν οι δύο κατ' έφεση αξιολογήσεις επιβεβαιώσουν τη δηλωθείσα κατηγορία. Σε αντίθετη περίπτωση, ανεξάρτητα από τον τύπο των ελαττωμάτων που διαπιστώθηκαν κατά τις κατ' έφεση αξιολογήσεις, η δηλωθείσα κατηγορία κηρύσσεται μη σύμφωνη με τα χαρακτηριστικά, ενώ τα έξοδα των κατ' έφεση αξιολογήσεων βαρύνουν την επιχείρηση στην οποία διενεργήθηκε ο έλεγχος.
3. Όταν το έλαιο παράγεται εκτός της Ένωσης, οι δύο κατ' έφεση αναλύσεις διενεργούνται από δύο άλλες ομάδες οργανοληπτικής αξιολόγησης, εκτός εκείνης που διαπίστωσε αρχικά τη μη συμμόρφωση.
4. Κατά τη διενέργεια κατ' έφεση αξιολογήσεων, οι ομάδες οργανοληπτικής αξιολόγησης αξιολογούν το ελαιόλαδο σε δύο χωριστές συνεδρίες γευσιγνωσίας. Τα αποτελέσματα των δύο συνεδριών για το ελαιόλαδο που αποτελεί αντικείμενο της κατ' έφεση αξιολόγησης πρέπει να είναι στατιστικά ομοιογενή. Σε αντίθετη περίπτωση, το δείγμα πρέπει να αναλυθεί εκ νέου δύο φορές. Οι αναφερόμενες τιμές των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών του ελαιολάδου που αποτελεί αντικείμενο της κατ' έφεση αξιολόγησης υπολογίζονται ως ο μέσος όρος των τιμών που λαμβάνονται για τα χαρακτηριστικά αυτά στις δύο στατιστικά ομοιογενείς συνεδρίες.

Άρθρο 12

Περιεκτικότητα των ελαιοπυρήνων και άλλων υπολειμμάτων σε έλαιο

1. Η περιεκτικότητα σε έλαιο των ελαιοπυρήνων και των άλλων υπολειμμάτων εκχύλισης του ελαιολάδου (κωδικοί ΣΟ 2306 90 11 και 2306 90 19) προσδιορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο που αναφέρεται στο παράρτημα IV.
2. Η περιεκτικότητα σε έλαιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι εκπεφρασμένη επί τοις εκατό κατά βάρος επί ξηράς ουσίας.

Άρθρο 13

Κυρώσεις

1. Όταν διαπιστώνεται ότι δεν τηρούνται οι προδιαγραφές εμπορίας που προβλέπονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/2104, τα κράτη μέλη επιβάλλουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις που καθορίζονται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα της διαπιστωθείσας παρατυπίας.
2. Έως τις 31 Μαΐου κάθε έτους, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή, σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2017/1183, τα μέτρα που έλαβαν για τον σκοπό αυτόν και την ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση, για τυχόν τροποποιήσεις των εν λόγω μέτρων.

Άρθρο 14

Υποβολή έκθεσης

Έως τις 31 Μαΐου κάθε έτους, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή έκθεση σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2017/1183 σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Η έκθεση περιλαμβάνει τουλάχιστον τα αποτελέσματα των ελέγχων συμμόρφωσης που διενεργήθηκαν στο ελαιόλαδο σύμφωνα με το έντυπο που παρατίθεται στο παράρτημα V του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 15

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 29 Ιουλίου 2022.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΕΛΑΙΟΛΑΔΩΝ

	Χαρακτηριστικά των ελαιολάδων	Μέθοδος του ΔΣΕ που πρέπει να χρησιμοποιείται
1	Οξύτητα	COI/T.20/Doc. αριθ. 34 (Προσδιορισμός των ελευθέρων λιπαρών οξέων, εν ψυχρώ μέθοδος)
2	Αριθμός υπεροξειδίων	COI/T.20/Doc. αριθ. 35 (Προσδιορισμός του αριθμού υπεροξειδίων)
3	2-μονοπαλμιτίνη	COI/T.20/Doc. αριθ. 23 (Προσδιορισμός της εκατοστιαίας αναλογίας 2-μονοπαλμιτίνης)
4	K232, K268 ή K270, ΔΚ	COI/T.20/Doc. αριθ. 19 (Φασματοφωτομετρική εξέταση υπερϊόδους)
5	Οργανοληπτικά χαρακτηριστικά	COI/T.20/Doc. αριθ. 15 (Οργανοληπτική ανάλυση του ελαιολάδου — Μέθοδος οργανοληπτικής εξέτασης του παρθένου ελαιολάδου) — εκτός των σημείων 4.4 και 10.4
6	Σύσταση σε λιπαρά οξέα, συμπεριλαμβανομένων των trans ισομερών	COI/T.20/Doc. αριθ. 33 (Προσδιορισμός των μεθυλεστέρων των λιπαρών οξέων με αεριοχρωματογραφία)
7	Αιθυλεστέρες λιπαρών οξέων, κηροί	COI/T.20/Doc. αριθ. 28 (Προσδιορισμός της περιεκτικότητας σε κηρούς, καθώς και σε μεθυλεστέρες και αιθυλεστέρες λιπαρών οξέων, με αεριοχρωματογραφία τριχοειδούς στήλης)
8	Ολικές στερόλες, σύνθεση στερολών, ερυθροδιόλη, ουβαόλη και αλειφατικές αλκοόλες	COI/T.20/Doc. αριθ. 26 (Προσδιορισμός της σύνθεσης και της περιεκτικότητας σε στερόλες, τριτερπενικές διαλκοόλες και αλειφατικές αλκοόλες με αεριοχρωματογραφία τριχοειδούς στήλης)
9	Στιγμασταδιένια	COI/T-20/Doc. αριθ. 11 (Προσδιορισμός των στιγμασταδιενίων σε φυτικά έλαια)
10	ΔECN42	COI/T.20/Doc. αριθ. 20 (Προσδιορισμός της διαφοράς μεταξύ πραγματικής και θεωρητικής περιεκτικότητας σε τριακυλογλυκερόλες με ECN 42)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΠΟΥ ΠΑΡΑΔΙΔΕΤΑΙ ΣΕ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ

Η παρούσα μέθοδος δειγματοληψίας εφαρμόζεται σε παρτίδες ελαιολάδου που παραδίδεται σε συσκευασίες. Ισχύουν διαφορετικές μέθοδοι δειγματοληψίας ανάλογα με το αν η περιεκτικότητα της συσκευασίας υπερβαίνει τα 5 λίτρα ή όχι.

Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «συσκευασία»: ο περιέκτης που βρίσκεται σε άμεση επαφή με το ελαιόλαδο·
- β) «παρτίδα»: ένα σύνολο συσκευασιών που παράγονται, παρασκευάζονται και συσκευάζονται σε τέτοιες συνθήκες ώστε το ελαιόλαδο που περιέχει καθεμία από αυτές τις συσκευασίες να θεωρείται ομοιογενές ως προς όλα τα αναλυτικά χαρακτηριστικά. Οι παρτίδες πρέπει να ταυτοποιούνται σύμφωνα με την οδηγία 2011/91/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾·
- γ) «στοιχειώδες δείγμα»: η ποσότητα ελαιολάδου που περιέχεται σε συσκευασία χωρητικότητας έως 5 λίτρων ή εξάγεται από συσκευασία που υπερβαίνει τα 5 λίτρα, όταν οι συσκευασίες επιλέγονται από τυχαίο σημείο της παρτίδας.

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΒΑΣΙΚΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

1.1. Βασικά δείγματα για συσκευασίες έως 5 λίτρων

Ένα βασικό δείγμα για συσκευασίες έως 5 λίτρων διαμορφώνεται σύμφωνα με τον πίνακα 1.

Πίνακας 1

Το ελάχιστο μέγεθος βασικού δείγματος πρέπει να είναι το εξής:

Όταν η χωρητικότητα της συσκευασίας είναι	Το βασικό δείγμα πρέπει να είναι το ελαιόλαδο που περιέχεται
α) 750 ml ή μεγαλύτερη	α) σε 1 συσκευασία·
β) μικρότερη από 750 ml	β) στον ελάχιστο αριθμό συσκευασιών με συνολική χωρητικότητα τουλάχιστον 750 ml

Το περιεχόμενο του βασικού δείγματος πρέπει να ομογενοποιείται πριν από τη διενέργεια των διαφόρων αξιολογήσεων και αναλύσεων.

1.2. Βασικά δείγματα για συσκευασίες άνω των 5 λίτρων

Ένα βασικό δείγμα για συσκευασίες άνω των 5 λίτρων αποτελείται από τον συνολικό αριθμό στοιχειωδών δειγμάτων που εξάγονται από τον ελάχιστο αριθμό συσκευασιών που καθορίζεται στον πίνακα 2. Οι συσκευασίες επιλέγονται τυχαία από την παρτίδα. Μετά τη σύστασή του, το βασικό δείγμα πρέπει να έχει επαρκή όγκο ώστε να είναι δυνατή η διαίρεσή του σε πολλαπλά αντιπροσωπευτικά δείγματα.

Πίνακας 2

Ελάχιστος αριθμός συσκευασιών που πρέπει να επιλέγονται τυχαία

Αριθμός συσκευασιών που περιλαμβάνονται στην παρτίδα	Ελάχιστος αριθμός συσκευασιών που πρέπει να επιλέγονται
Έως 10	1
Από ... 11 έως 150	2
Από ... 151 έως 500	3
Από 501 έως 1 500	4
Από 1 501 έως 2 500	5
> 2 500 ανά 1 000 συσκευασίες	1 επιπλέον συσκευασία

Μετά την ομοιογενοποίηση του περιεχομένου κάθε συσκευασίας, το στοιχειώδες δείγμα εξάγεται και τοποθετείται σε κοινό δοχείο για ομοιογενοποίηση με ανάδευση, ώστε να προστατεύεται όσο το δυνατόν καλύτερα από τον αέρα.

⁽¹⁾ Οδηγία 2011/91/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις ενδείξεις ή τα σήματα που επιτρέπουν την αναγνώριση της παρτίδας στην οποία ανήκει ένα τρόφιμο (ΕΕ L 334 της 16.12.2011, σ. 1).

Το περιεχόμενο του βασικού δείγματος πρέπει να τοποθετείται σε σειρά συσκευασιών με ελάχιστη χωρητικότητα 1 λίτρου, καθεμία από τις οποίες αποτελεί μονάδα του βασικού δείγματος. Κάθε μονάδα συσκευασίας πρέπει να πληρούται κατά τρόπο που ελαχιστοποιεί το στρώμα αέρα στο πάνω μέρος της και, στη συνέχεια, να κλείνεται κατάλληλα και να σφραγίζεται ώστε να διασφαλίζεται το απαραβίαστο του προϊόντος. Αυτές οι μονάδες συσκευασίας πρέπει να επισημαίνονται προκειμένου να εξασφαλίζεται η ορθή ταυτοποίησή τους.

2. ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

2.1. Κάθε κράτος μέλος δύναται να αυξάνει τον αριθμό των βασικών δειγμάτων, ανάλογα με τις ανάγκες του (για παράδειγμα, οργανοληπτική εξέταση από διαφορετικό εργαστήριο από αυτό που διενήργησε τις χημικές αναλύσεις, κατ' έφεση ανάλυση κ.λπ.).

2.2. Η αρμόδια αρχή δύναται να αυξήσει τον αριθμό των βασικών δειγμάτων σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 3

Αριθμός βασικών δειγμάτων καθοριζόμενος από το μέγεθος της παρτίδας

Μέγεθος της παρτίδας (λίτρα)	Αριθμός βασικών δειγμάτων
Κάτω των 7 500	2
από 7 500 έως λιγότερα από 25 000	3
από 25 000 έως λιγότερα από 75 000	4
από 75 000 έως λιγότερα από 125 000	5
125 000 ή περισσότερα	6 + 1 για κάθε επιπλέον 50 000 λίτρα

2.3. Κάθε βασικό δείγμα πρέπει να σχηματίζεται σύμφωνα με τις διαδικασίες που αναφέρονται στα σημεία 1.1 και 1.2.

2.4. Όταν επιλέγονται τυχαία συσκευασίες για στοιχειώδη δείγματα, οι συσκευασίες που επιλέγονται για ένα βασικό δείγμα πρέπει να είναι όμορες με τις συσκευασίες που επιλέγονται για άλλο βασικό δείγμα. Είναι αναγκαίο να λαμβάνεται υπόψη η θέση κάθε τυχαία επιλεγμένης συσκευασίας και να προσδιορίζεται με σαφήνεια.

3. ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

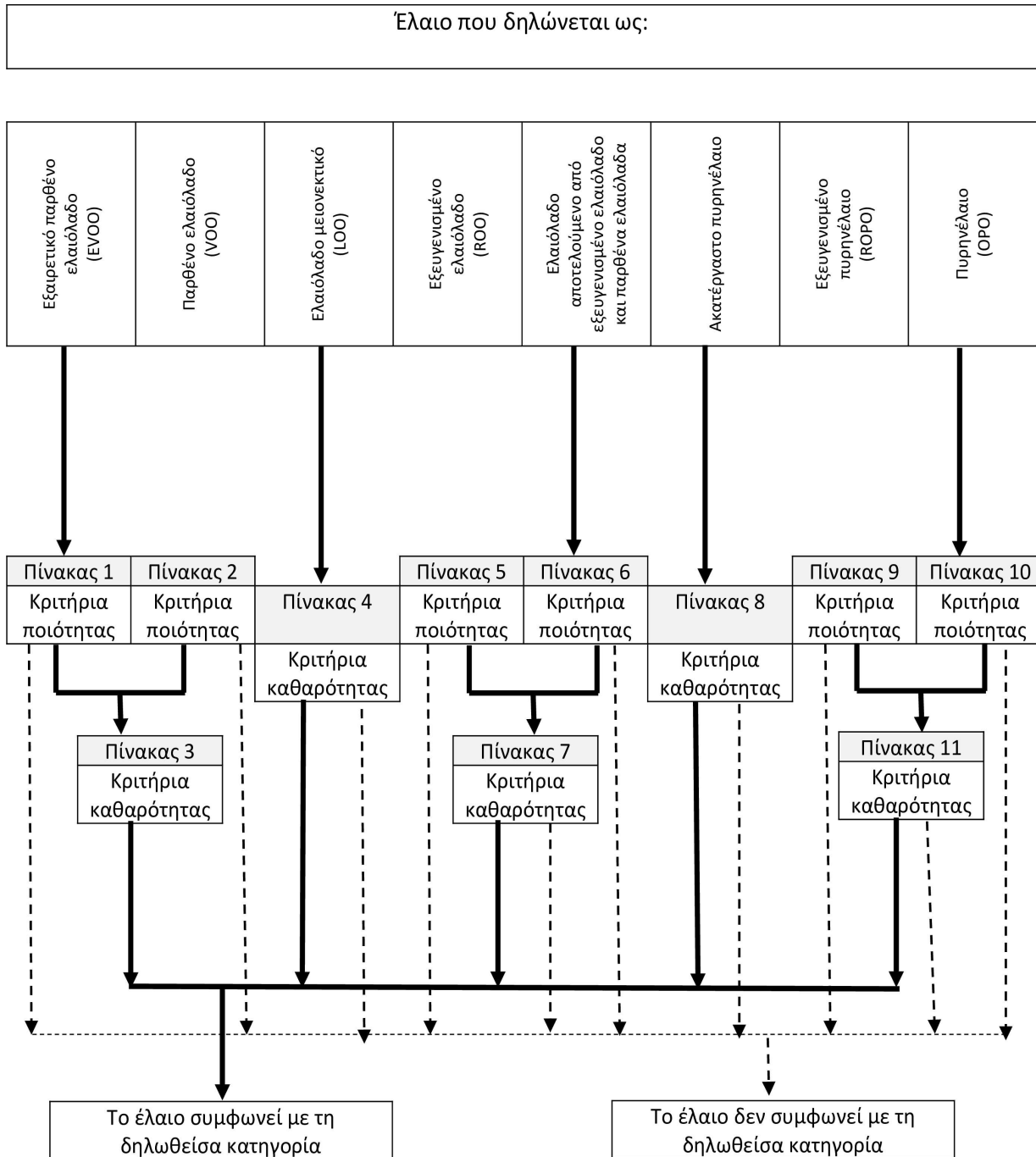
3.1. Εάν όλα τα αποτελέσματα των αναλύσεων για όλα τα βασικά δείγματα συμφωνούν με τα χαρακτηριστικά της δηλωθείσας κατηγορίας ελαιολάδου, ολόκληρη η παρτίδα θεωρείται σύμφωνη.

3.2. Όταν ένα από τα αποτελέσματα των αναλύσεων ενός τουλάχιστον βασικού δείγματος δεν συμφωνεί με τα χαρακτηριστικά της δηλωθείσας κατηγορίας ελαιολάδου, ολόκληρη η παρτίδα δειγματοληψίας θεωρείται μη σύμφωνη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

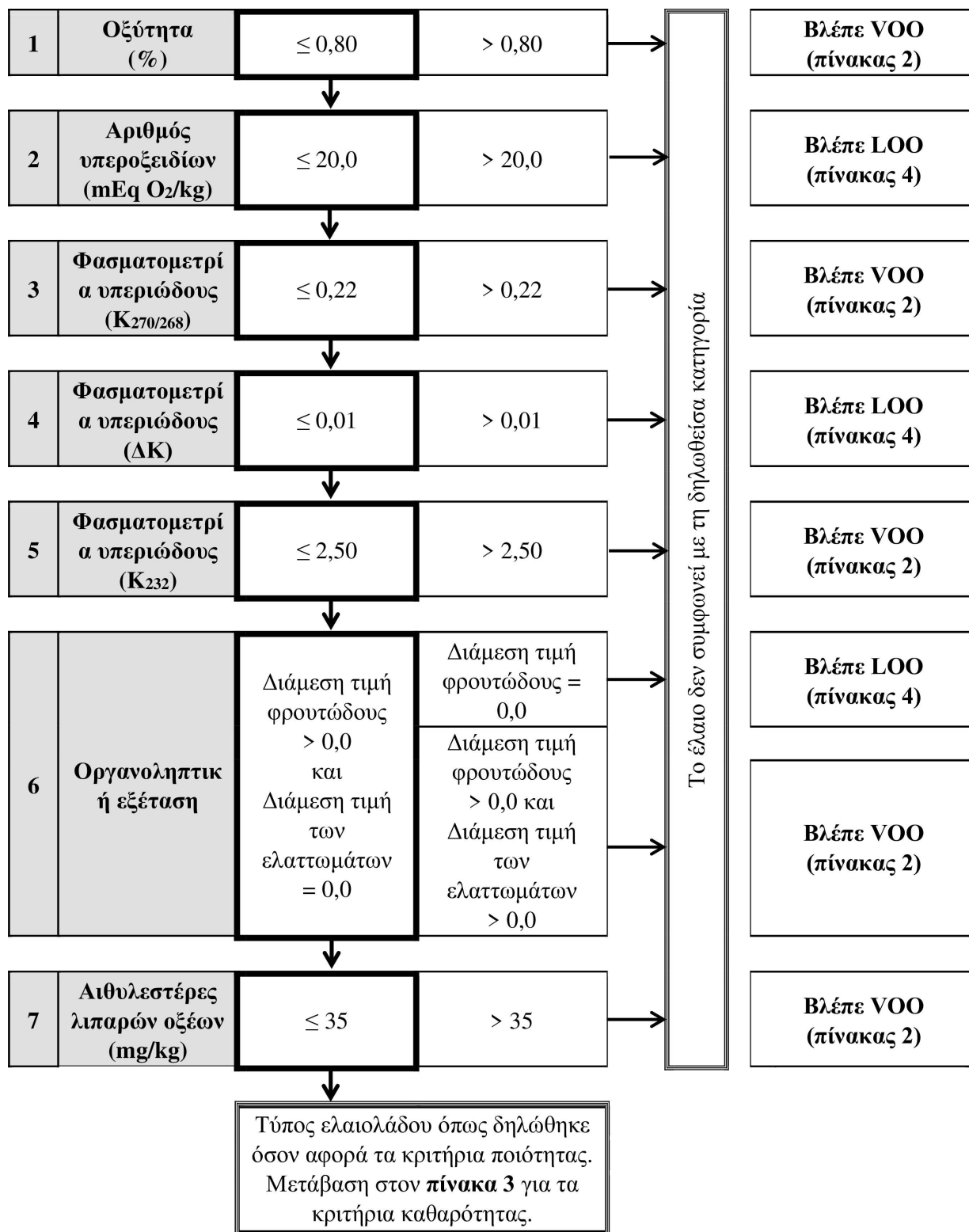
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΝΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΜΕ ΤΗ ΔΗΛΩΘΕΙΣΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Γενικός πίνακας

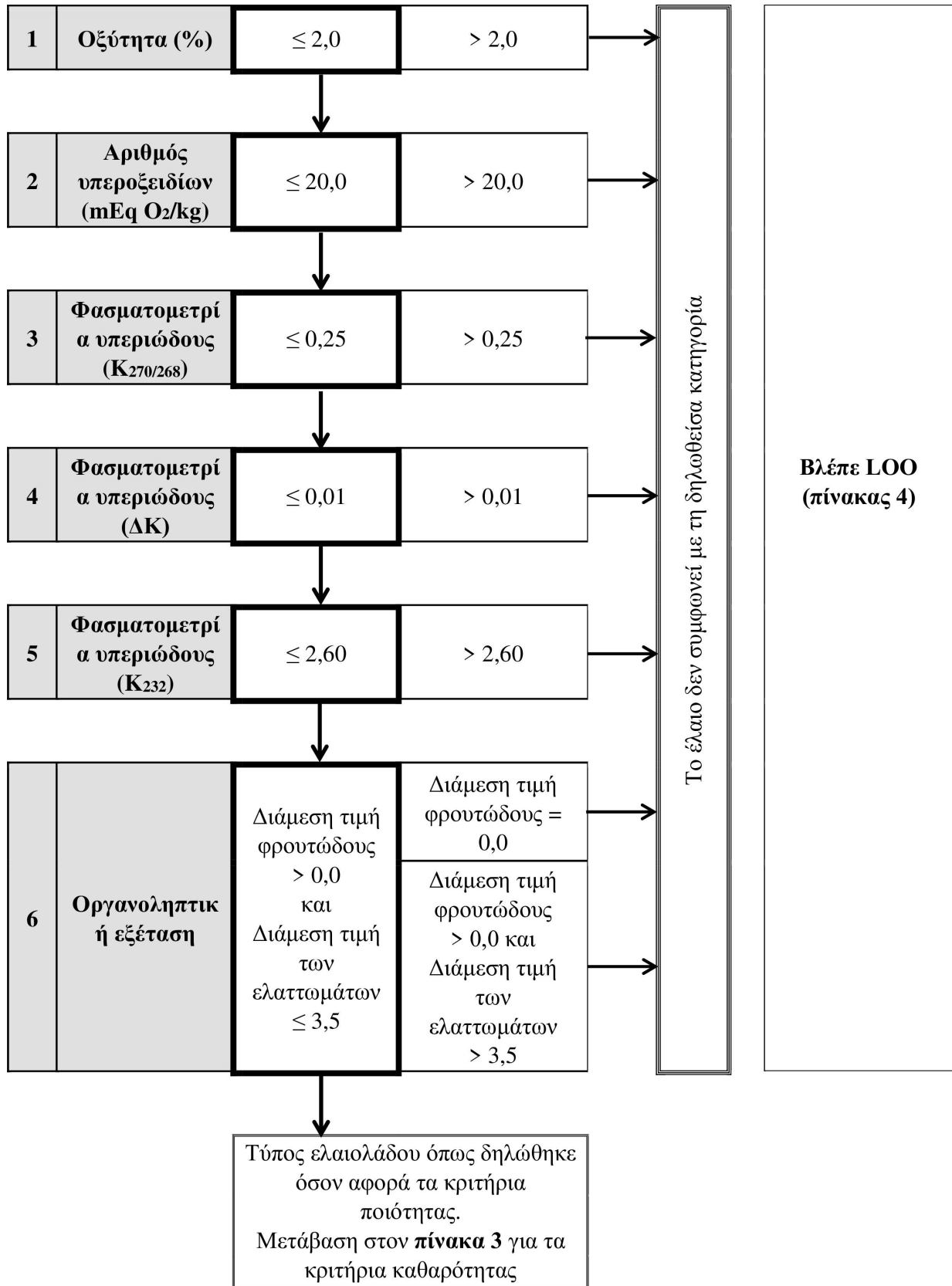
Πίνακας 1

Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο — Κριτήρια ποιότητας

Πίνακας 2

Παρθένο ελαιόλαδο — Κριτήρια ποιότητας

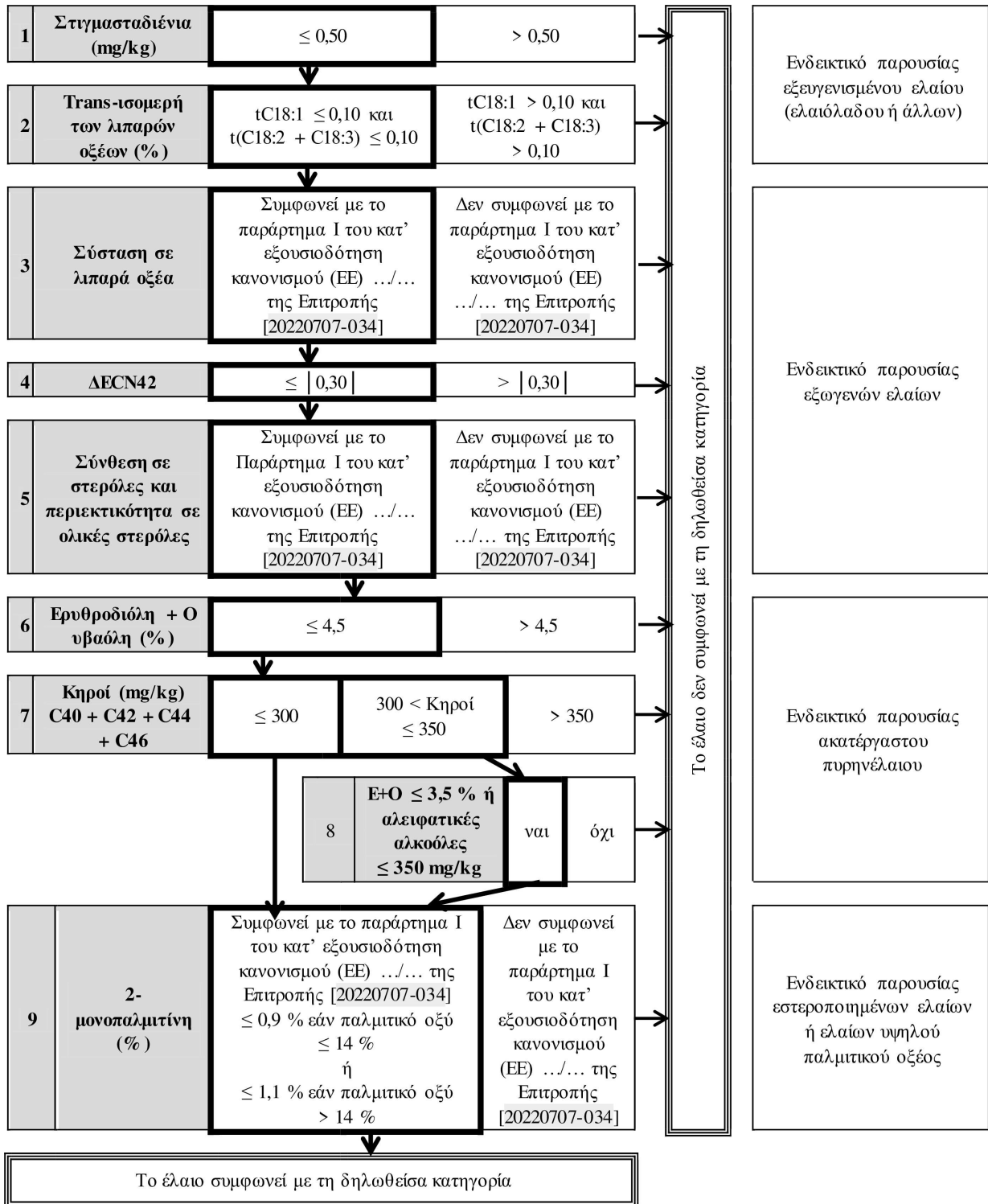
Πίνακας 3

Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο και παρθένο ελαιόλαδο — Κριτήρια καθαρότητας

1	Στιγμασταδιένια (mg/kg)	$\leq 0,05$	$> 0,05$	Το έλαιο δεν συμφωνεί με τη δηλωθείσα κατηγορία	Ενδεικτικό παρουσίας εξευγενισμένου ελαίου (ελαιόλαδου ή άλλων)
2	Trans-ισομερή των λιπαρών οξέων (%)	tC18:1 $\leq 0,05$ και t(C18:2 + C18:3) $\leq 0,05$	tC18:1 $> 0,05$ ή t(C18:2 + C18:3) $> 0,05$		Ενδεικτικό παρουσίας εξευγενισμένου ελαίου (ελαιόλαδου ή άλλων)
3	Σύσταση σε λιπαρά οξέα	Συμφωνεί με το Παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) .../... της Επιτροπής [20220707-034]	Δεν συμφωνεί με το παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) .../... της Επιτροπής [20220707-034]		Ενδεικτικό παρουσίας εξωγενών ελαίων
4	ΔECN42	$\leq 0,20 $	$> 0,20 $		Ενδεικτικό παρουσίας εξωγενών ελαίων
5	Σύνθεση σε στερόλες και περιεκτικότητα σε ολικές στερόλες	Συμφωνεί με το Παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) .../... της Επιτροπής [20220707-034]	Δεν συμφωνεί με το παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) .../... της Επιτροπής [20220707-034]		Ενδεικτικό παρουσίας εξωγενών ελαίων
6	Ερυθροδιόλη + Ο υβαόλη (%)	$\leq 4,5$	$> 4,5$		Ενδεικτικό παρουσίας πυρηνέλαιου
7	Κηροί (mg/kg) C42+C44+C46	≤ 150	> 150		Ενδεικτικό παρουσίας πυρηνέλαιου
8	2-μονοπαλμιτίνη (%)	Συμφωνεί με το παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) .../... της Επιτροπής [20220707-034] $\leq 0,9$ % εάν παλμιτικό οξύ ≤ 14 % ή $\leq 1,0$ % εάν παλμιτικό οξύ > 14 %	Δεν συμφωνεί με το παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) .../... της Επιτροπής [20220707-034]		Ενδεικτικό παρουσίας εστεροποιημένων ελαίων ή ελαίων υψηλού παλμιτικού οξέος
Το έλαιο συμφωνεί με τη δηλωθείσα κατηγορία					

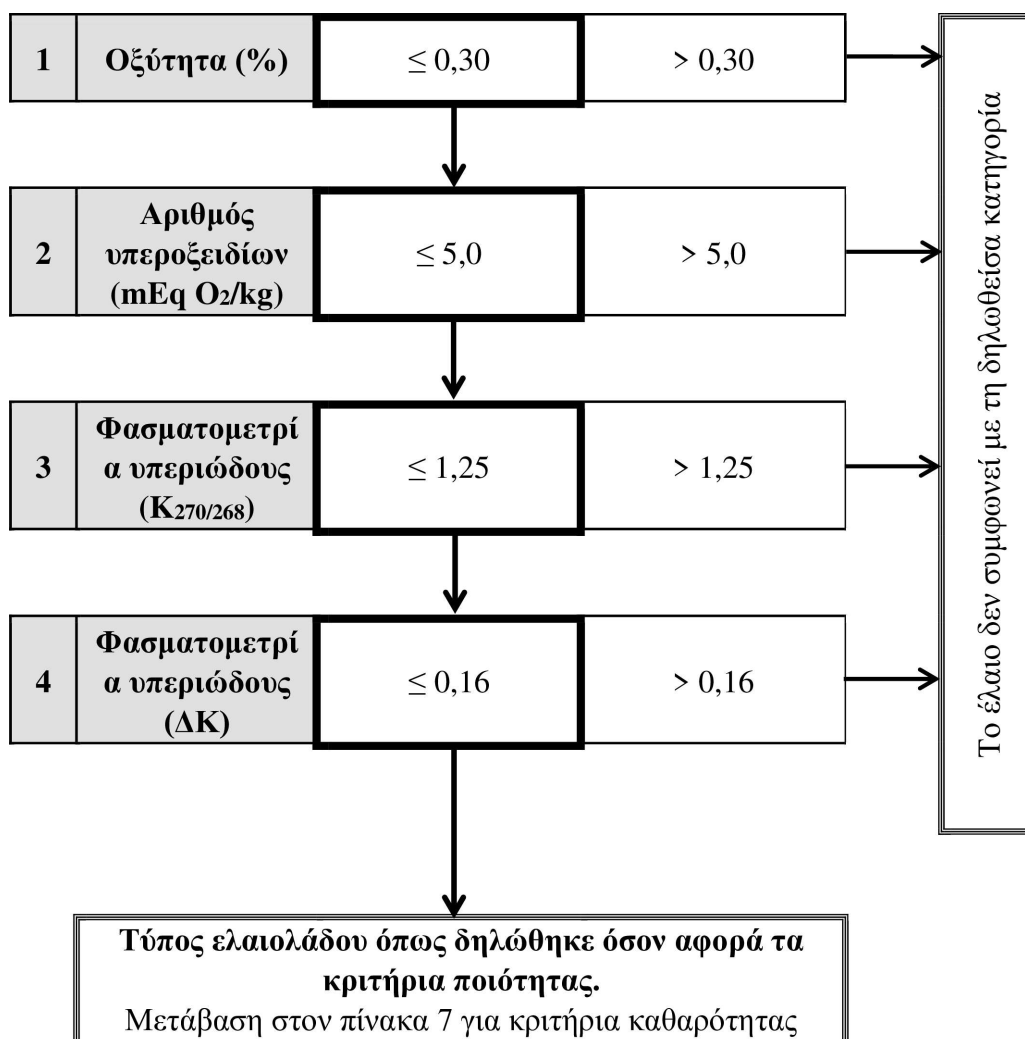
Πίνακας 4

Μειονεκτικό ελαιόλαδο — Κριτήρια καθαρότητας

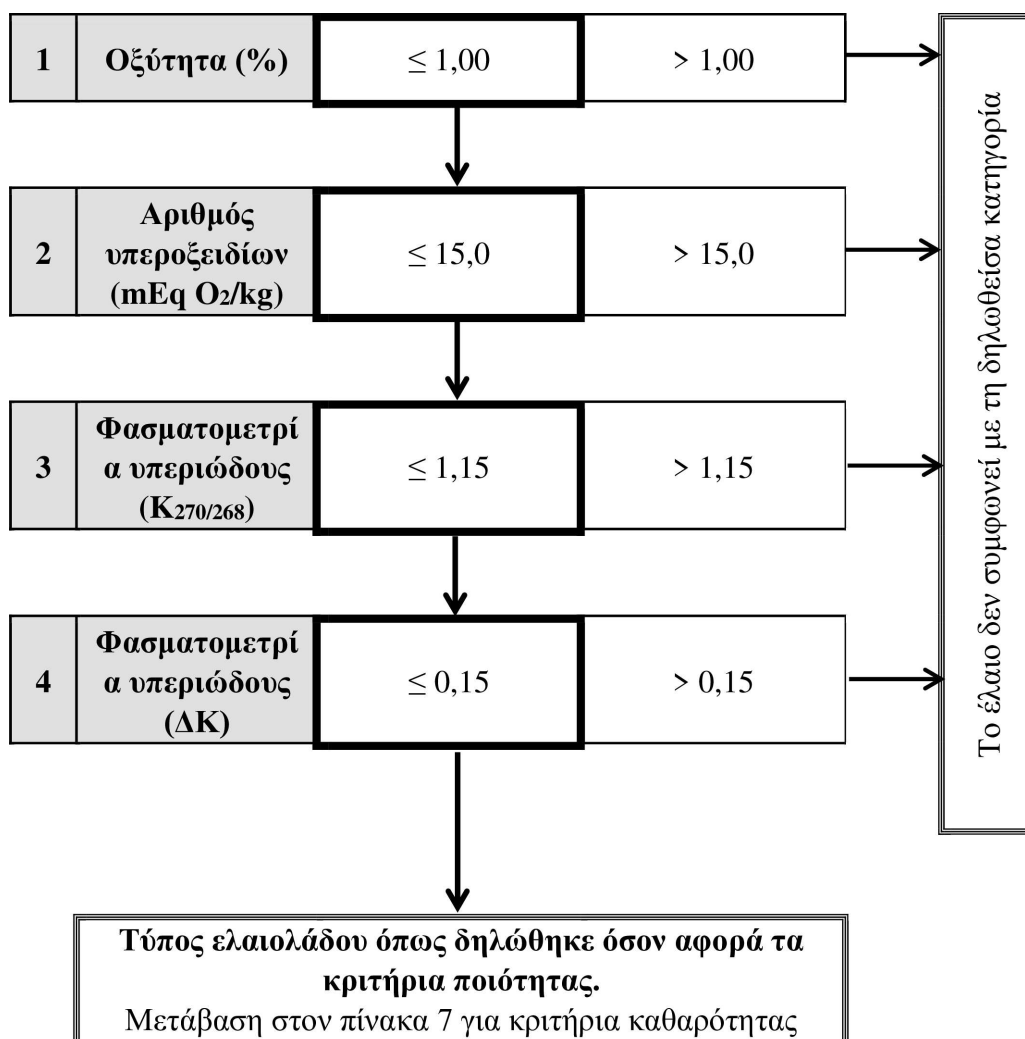
Πίνακας 5

Εξευγενισμένο ελαιόλαδο — Κριτήρια ποιότητας

Πίνακας 6

Ελαιόλαδο (αποτελούμενο από εξευγενισμένο ελαιόλαδο και παρθένα ελαιόλαδα) — Κριτήρια ποιότητας

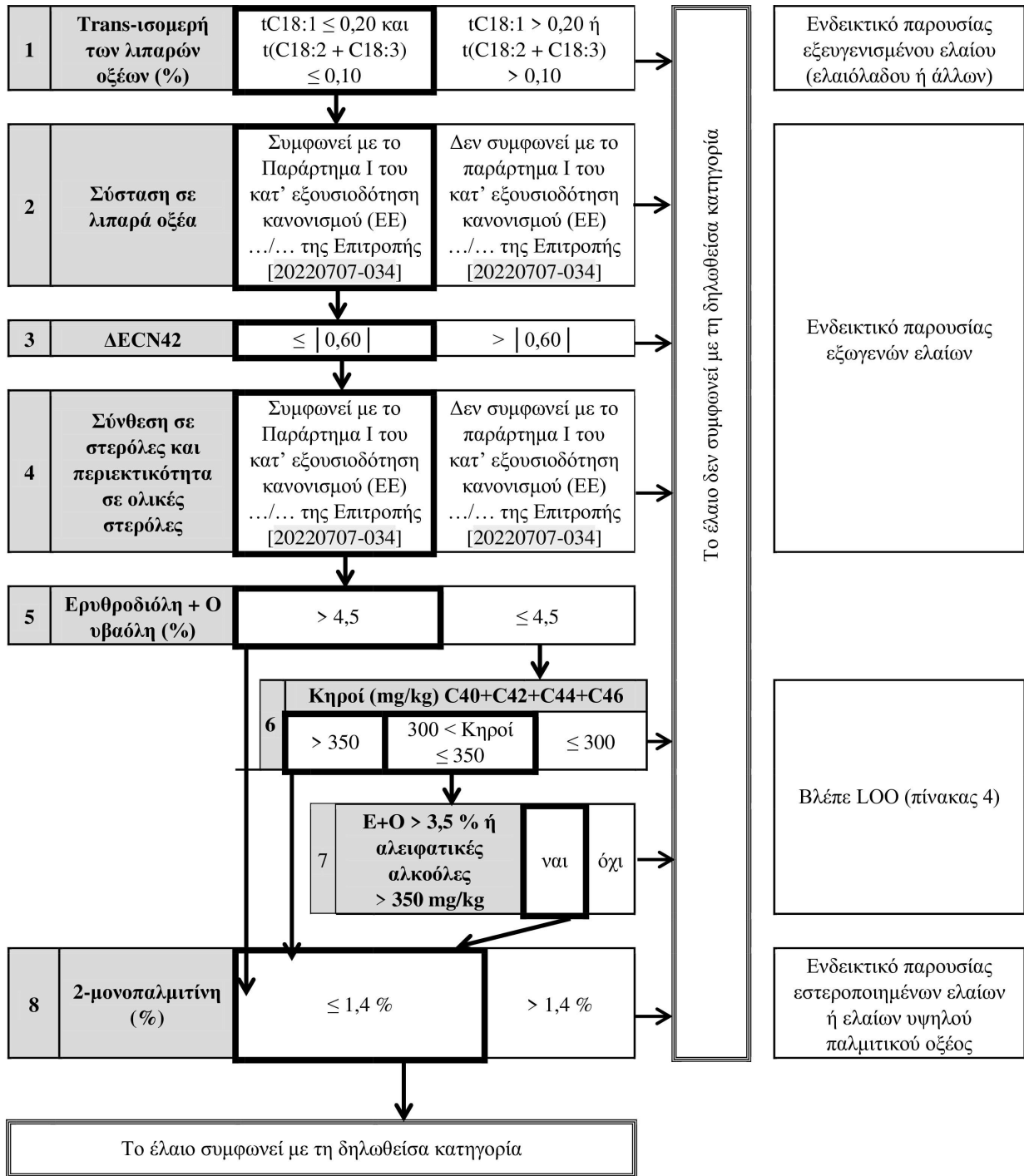
Πίνακας 7

Εξευγενισμένο ελαιόλαδο και ελαιόλαδο αποτελούμενο από εξευγενισμένο ελαιόλαδο και παρθένα ελαιόλαδα — Κριτήρια καθαρότητας

1	Trans-ισομερή των λιπαρών οξέων (%)	$tC18:1 \leq 0,20$ και $t(C18:2 + C18:3) \leq 0,30$	$tC18:1 > 0,20$ ή $t(C18:2 + C18:3) > 0,30$	<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Το έλαιο δεν συμφωνεί με τη δηλωθείσα κατηγορία</p>	<p>Ενδεικτικό παρουσίας εξωγενών ελαίων</p>		
2	Σύσταση σε λιπαρά οξέα	Συμφωνεί με το παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) .../... της Επιτροπής [20220707-034]	Δεν συμφωνεί με το παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) .../... της Επιτροπής [20220707-034]			<p>Ενδεικτικό παρουσίας πυρηνέλαιου</p>	
3	ΔΕCN42	$\leq 0,30 $	$> 0,30 $				
4	Σύνθεση σε στερόλες και περιεκτικότητα σε ολικές στερόλες	Συμφωνεί με το Παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) .../... της Επιτροπής [20220707-034]	Δεν συμφωνεί με το παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) .../... της Επιτροπής [20220707-034]				
5	Ερυθροδιόλη + Ου βαόλη (%)	$\leq 4,5$ ή για ROO: εάν $E+O > 4,5$ και $< 6,0$ και $E \leq 75 \text{ mg/kg}$	$> 4,5$ ή για ROO: εάν $E+O > 4,5$ και $< 6,0$ και $E > 75 \text{ mg/kg}$ ή $E+O > 6,0$				<p>Ενδεικτικό παρουσίας εστεροποιημένων ελαίων ή ελαίων υψηλού παλμιτικού οξέος</p>
6	Κηροί mg/kg C40+C42+C44+C46	≤ 350	> 350				
7	2-μονοπαλμιτίνη $\leq 0,9$ % εάν παλμιτικό οξύ ≤ 14 % ή 2-μονοπαλμιτίνη $\leq 1,1$ % (για ROO) ή $\leq 1,0$ (για OO) εάν παλμιτικό οξύ > 14 %	ναι	όχι				
<p style="border: 3px double black; padding: 5px;">Το έλαιο συμφωνεί με τη δηλωθείσα κατηγορία</p>							

Πίνακας 8

Ακατέργαστο πυρηνέλαιο — Κριτήρια καθαρότητας

Ενδεικτικό παρουσίας εξευγενισμένου ελαίου (ελαιόλαδου ή άλλων)

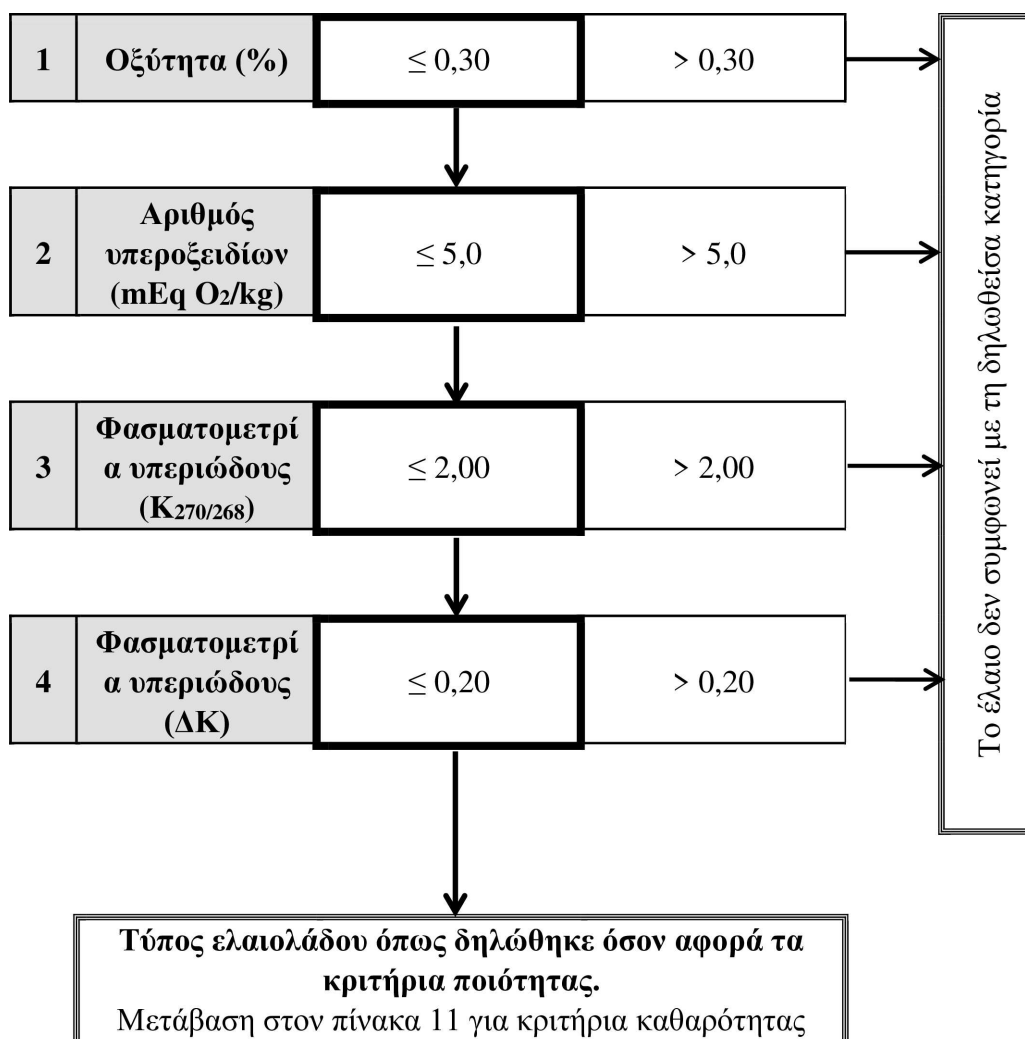
Ενδεικτικό παρουσίας εξωγενών ελαίων

Βλέπε LOO (πίνακας 4)

Ενδεικτικό παρουσίας εστεροποιημένων ελαίων ή ελαίων υψηλού παλμιτικού οξέος

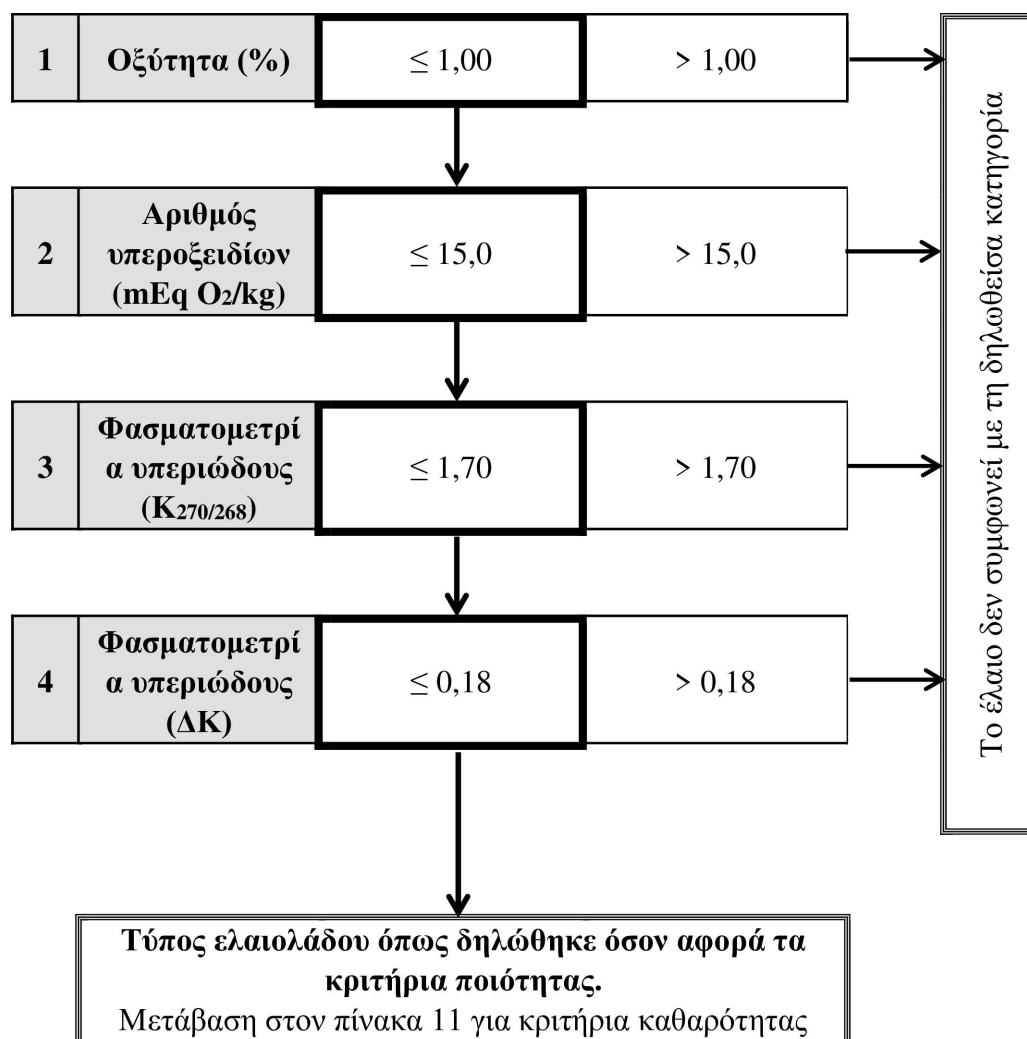
Πίνακας 9

Εξευγενισμένο πυρηνέλαιο — Κριτήρια ποιότητας

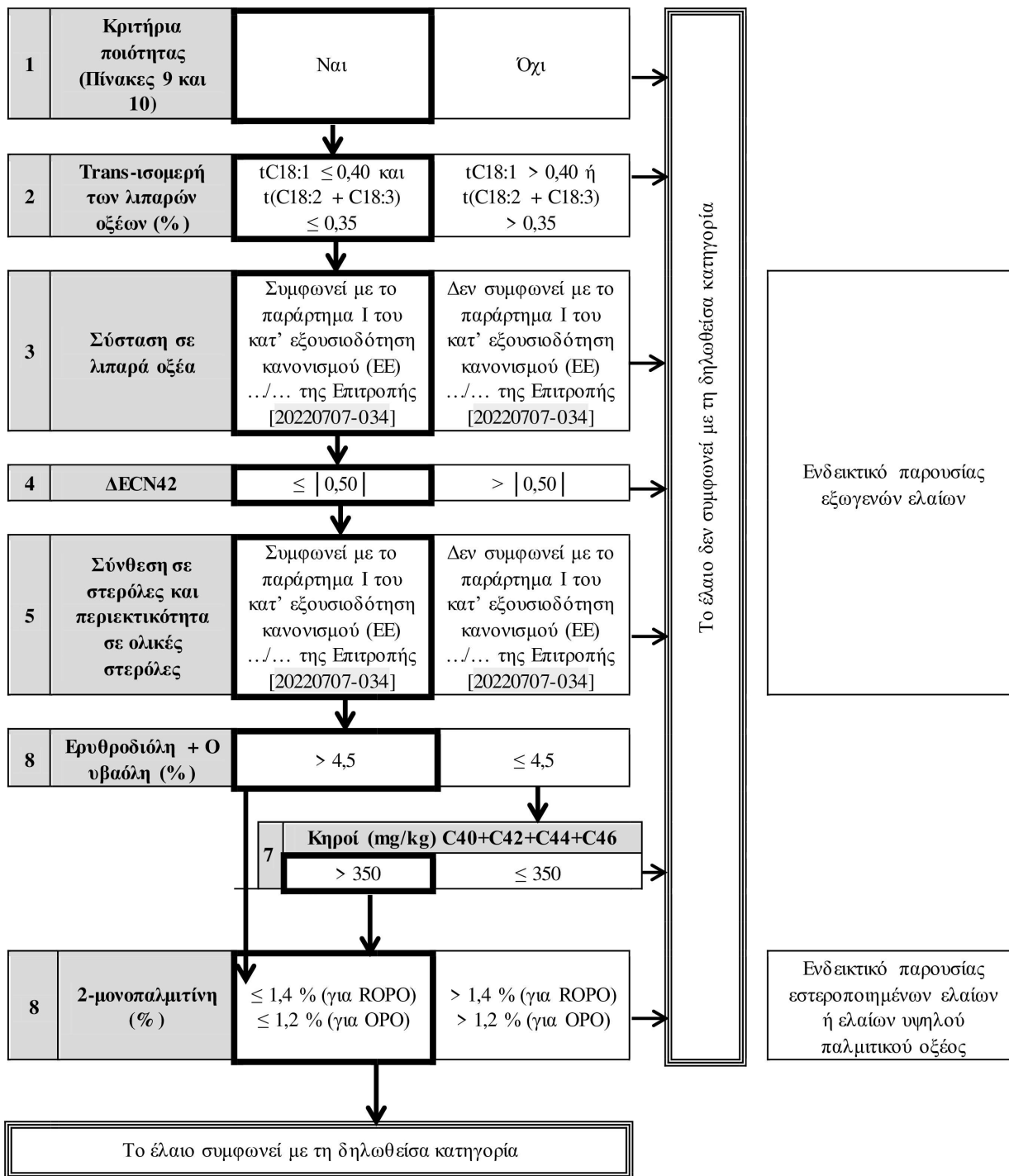
Πίνακας 10

Πυρηνέλαιο — Κριτήρια ποιότητας

Πίνακας 11

Εξευγενισμένο πυρηνέλαιο και πυρηνέλαιο — Κριτήρια καθαρότητας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Μέθοδος προσδιορισμού της περιεκτικότητας σε έλαιο των ελαιοπυρήνων και των υπολειμμάτων**1. ΥΛΙΚΑ****1.1. Εξοπλισμός**

- κατάλληλη συσκευή εκχυλίσεως εφοδιασμένη με σφαιρική φιάλη των 200 έως 250 ml,
- λουτρό ηλεκτρικής θερμάνσεως (αμμόλουτρο, υδρόλουτρο κ.λπ.) θερμαινόμενη πλάκα,
- αναλυτικός ζυγός,
- φούρνος ρυθμισμένος στους 80 °C το μέγιστο,
- φούρνος ηλεκτρικής θερμάνσεως εφοδιασμένος με θερμοστατικό μηχανήμα, ρυθμισμένος στους 103 ± 2 °C με μηχανισμό εμφύσησης αέρος ή μείωσης της πίεσης,
- μηχανικός μύλος εύκολα καθαριζόμενος, που να επιτρέπει τη σύνθλιψη, χωρίς να επιφέρει ανύψωση της θερμοκρασίας ή αισθητή μεταβολή της περιεκτικότητας σε υγρασία και έλαιο,
- φύσιγγα εκχυλίσεως και υδρόφιλος βάμβαξ ή διηθητικός χάρτης, απαλλαγμένα συστατικών εκχυλιζόμενων με το εξάνιο,
- ξηραντήρας,
- κόσκινο διαμέτρου σπών 1 mm,
- μικρά τεμαχίδια ξηρανθείσης ελαφρόπετρας.

1.2. Αντιδραστήριο

Κανονικό εξάνιο (technical grade), το οποίο μετά από πλήρη εξάτμιση να αφήνει υπόλειμμα το πολύ 0,002 g ανά 100 ml.

2. ΤΡΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**2.1. Παρασκευή του δείγματος ανάλυσης**

Αλέθουμε το εργαστηριακό δείγμα εάν παρίσταται ανάγκη, με μηχανικό μύλο, καλά καθαρισμένο, ώστε να λάβουμε τεμάχια που να δύνανται να διέλθουν από το κόσκινο.

Χρησιμοποιούμε το εικοστό περίπου του δείγματος για τον πλήρη καθαρισμό του μύλου, απορρίπτουμε το άλεσμα αυτό, αλέθουμε την υπόλοιπη ποσότητα, τη συλλέγουμε, την αναμειγνύουμε προσεκτικά και την αναλύουμε αμέσως.

2.2. Εργαστηριακό δείγμα

Μόλις ολοκληρωθεί η εργασία λειοτριβήσεως, ζυγίζουμε 10 g του δείγματος δοκιμής με ακρίβεια 0,01 g.

2.3. Προετοιμασία των εκχυλιστικών δακτυλίων (cartouche)

Τοποθετούμε το δείγμα δοκιμής εντός του δακτυλίου και πωματίζουμε με υδρόφιλο βάμβακα. Εάν χρησιμοποιείται διηθητικός χάρτης, το άλεσμα τυλίγεται μέσα σ' αυτόν.

2.4. Προκαταρκτική ξήρανση

Εάν ο ελαιοπυρήνας είναι πολύ υγρός (δηλαδή, περιεκτικότητα σε υγρασία και πτητικές ύλες άνω του 10 %), ξηραίνουμε αυτόν προκαταρκτικώς διά τοποθέτησής του ετοιμού δακτυλίου (ή του διηθητικού χάρτου) επί τι χρονικό διάστημα μέσα σε φούρνο θερμανθέντα σε θερμοκρασία όχι ανώτερη των 80 °C για να ελαττώσουμε την περιεκτικότητα σε υγρασία και πτητικές ύλες κάτω του 10 %.

2.5. Προετοιμασία της σφαιρικής φιάλης

Ζυγίζουμε, με ακρίβεια 1 mg, φιάλη περιέχουσα ένα ή δύο τεμαχίδια ελαφρόπετρας, προηγουμένως ξηρανθείσα μέσα σε φούρνο στους 103 ± 2 °C και εν συνεχεία ψυχθείσα μέσα σε ξηραντήρα για διάστημα τουλάχιστον μίας ώρας.

2.6. Πρώτη εκχύλιση

Μέσα στη συσκευή εκχυλίσεως εισάγουμε τη φύσιγγα (ή το διηθητικό χάρτη) που περιέχει την ποσότητα δοκιμής. Χύνουμε εντός της σφαιρικής φιάλης την απαραίτητη ποσότητα εξάνιου. Συνδέουμε τη φιάλη με τη συσκευή εκχυλίσεως και το σύνολο τοποθετείται στο ηλεκτρικά θερμαινόμενο λουτρό. Ρυθμίζουμε τη θέρμανση κατά τέτοιο τρόπο ώστε η ταχύτης επαναρροής να είναι τουλάχιστον 3 σταγόνες το δευτερόλεπτο (βρασμός μέτριος, όχι ισχυρός). Μετά τέσσερις ώρες εκχυλίσεως ψύχουμε. Απομακρύνουμε τη φύσιγγα από τη συσκευή εκχυλίσεως και το θέτουμε σε ρεύμα αέρος για να απομακρύνουμε τον εμποτισθέντα διαλύτη.

2.7. Δεύτερη εκχύλιση

Αδειάζουμε τη φύσιγγα εντός μικροαλεστήρος και αλέθουμε σε όσο το δυνατό λεπτότερα τεμάχια. Επαναφέρουμε το μείγμα πάλι μέσα στη φύσιγγα ποσοτικά και τοποθετούμε τον δακτύλιο μέσα στη συσκευή εκχυλίσεως.

Συνεχίζουμε την εκχύλιση για δύο επιπλέον ώρες, χρησιμοποιώντας την ίδια σφαιρική φιάλη που περιέχει το πρώτο εκχύλισμα.

Το λαμβανόμενο στη φιάλη εκχυλίσεως διάλυμα πρέπει να είναι διαυγές. Εάν δεν είναι, το διηθούμε με διηθητικό χάρτη και ξεπλύνουμε την αρχική φιάλη και τον διηθητικό χάρτη αρκετές φορές με εξάνιο. Συλλέγουμε το διήθημα και τον διαλύτη της πλύσεως εντός δευτέρας σφαιρικής φιάλης, η οποία έχει προηγουμένως ξηρανθεί και ζυγισθεί με ακρίβεια 1 mg.

2.8. Απομάκρυνση του διαλύτου και ζύγιση του εκχυλίσματος

Απομακρύνουμε το μεγαλύτερο μέρος του διαλύτου δι' αποστάξεως επί ηλεκτρικώς θερμαινόμενου λουτρού. Απομακρύνουμε τα τελευταία ίχνη του διαλύτου θερμαίνοντας τη φιάλη μέσα σε φούρνο στους $103 \pm 2 \text{ } ^\circ\text{C}$ για 20 λεπτά. Διευκολύνουμε την απομάκρυνση αυτή είτε δι' εμψύσεως, κατά διαλείμματα αέρος, ή προτιμότερο αδρανούς αερίου, είτε διά μειώσεως της πιέσεως.

Αφήνουμε τη φιάλη να ψυχθεί μέσα σε ξηραντήρα επί μία τουλάχιστον ώρα και ζυγίζουμε με ακρίβεια 1 mg.

Θερμαίνουμε εκ νέου για 10 λεπτά με τις ίδιες συνθήκες, ψύχουμε μέσα στον ξηραντήρα και ζυγίζουμε.

Η διαφορά μεταξύ των δύο ζυγίσεων δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 10 mg. Εάν όχι, θερμαίνουμε εκ νέου για διάστημα 10 λεπτών, ψύχουμε και ζυγίζουμε, επαναλαμβάνοντας την εργασία έως ότου η διαφορά βάρους μεταξύ δύο ζυγίσεων να μην είναι μεγαλύτερη από 10 mg. Λαμβάνουμε υπόψη την τελευταία ζύγιση της φιάλης.

Εκτελούμε δύο προσδιορισμούς επί του αυτού δείγματος δοκιμής.

3. ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

3.1. Τρόπος υπολογισμού και μαθηματικός τύπος

α) Το εκχύλισμα εκπεφρασμένο επί τοις εκατό κατά μάζα του προϊόντος ως έχει, ισούται με:

$$S = m_1 \times \frac{100}{m_0}$$

όπου:

S = είναι το ποσοστό επί τοις % κατά μάζα του εκχυλίσματος του προϊόντος ως έχει,

m_0 = είναι η μάζα, σε γραμμάρια, της ποσότητας δοκιμής,

m_1 = είναι η μάζα, σε γραμμάρια, του εκχυλίσματος μετά την ξήρανση.

Λαμβάνουμε ως αποτέλεσμα τον αριθμητικό μέσο όρο των δύο προσδιορισμών εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις επαναληψιμότητας.

Εκφράζουμε το αποτέλεσμα με ένα δεκαδικό ψηφίο.

β) Το εκχύλισμα ανάγεται επί ξηράς ουσίας με τον ακόλουθο τύπο:

$$S \times \frac{100}{100 - U} = \text{περιεκτικότητα ελαίου στο εκχύλισμα επί ξηράς ουσίας}$$

όπου:

S = είναι το ποσοστό κατά μάζα του εκχυλίσματος του προϊόντος ως έχει [βλέπε στοιχείο α)],

U = είναι η περιεκτικότητα σε υγρασία και πτητικές ύλες.

3.2. Επαναληψιμότητα

Η διαφορά μεταξύ των αποτελεσμάτων των δύο προσδιορισμών, οι οποίοι πραγματοποιούνται συγχρόνως ή ταχέως ο ένας μετά τον άλλο από τον ίδιο αναλύτη, δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 0,2 g εκχυλίσματος εξανίου ανά 100 g δείγματος.

Σε αντίθετη περίπτωση, επαναλαμβάνουμε την ανάλυση με δύο άλλες ποσότητες δοκιμής. Εάν και πάλι η διαφορά υπερβαίνει τα 0,2 g, λαμβάνουμε ως αποτέλεσμα τον αριθμητικό μέσο όρο των τεσσάρων πραγματοποιηθέντων προσδιορισμών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Έντυπο για την υποβολή των αποτελεσμάτων των ελέγχων συμμόρφωσης που αναφέρονται στο άρθρο 14 σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2017/1183 της Επιτροπής

				Επισήμανση						Χημικές παράμετροι			Οργανοληπτικά χαρακτηριστικά (*)			Τελικό πόρισμα	
Δείγμα	Κατηγορία	Χώρα προέλευσης	Τόπος ελέγχου (1)	Επωνυμία	Τόπος προέλευσης	Συνθήκες αποθήκευσης	Ανακριβείς πληροφορίες	Ευανάγνωστη	C/NC (2)	Παράμετροι εκτός ορίων N/O	Εάν ναι, προσδιορίζονται αυτές οι παράμετροι (2)	C/NC (2)	Διάμεση τιμή ελαττωμάτων	Διάμεση τιμή φρουτώδους	C/NC (2)	Απαιτούμενη ενέργεια	Κύρωση

(1) Εσωτερική αγορά (ελαιοτριβεία, εμφιαλωτές, έμποροι λιανικής), εξαγωγές, εισαγωγές.

(2) Κάθε χαρακτηριστικό του ελαιολάδου που παρατίθεται στο παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/2104 της Επιτροπής φέρει κωδικό.

(3) Συμμόρφωση/Μη συμμόρφωση.

(4) Απαιτείται μόνο για παρθένα ελαιόλαδα κατά την έννοια του παραρτήματος VII μέρος VIII σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013